

УДК 343.98

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-287-299](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-287-299)

Колосовський Євген Юрійович адвокат, к.ю.н., доцент, доцент кафедри фінансових розслідувань та економічної безпеки, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0007-5720-6367>

Барташук Максим Олександрович студент VI курсу Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0005-7894-468X>

Манченко Олег Вікторович студент VI курсу Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, Державний податковий університет, м. Ірпінь, <https://orcid.org/0009-0005-1921-7132>

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

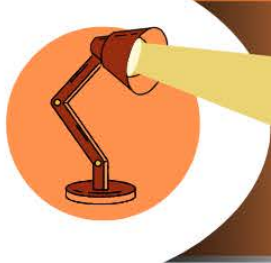
Анотація. У статті детально досліджуються теоретичні основи, актуальний стан та практичні аспекти тактичного забезпечення фінансових розслідувань. Зокрема, розкривається сутність поняття тактичного забезпечення, що охоплює сукупність принципів, методів і інструментів, які використовуються для ефективного виявлення та розслідування фінансових злочинів. Автор надає комплексний аналіз ключових принципів, які лежать в основі тактичних дій, а також описує різноманітні методичні підходи і технології, що застосовуються в процесі збору, обробки й оцінки інформації про фінансові правопорушення.

Особлива увага приділяється ролі сучасних інформаційних технологій, які кардинально змінюють підхід до розслідувань, роблячи їх більш точними, оперативними і масштабними. Разом із цим у статті висвітлюється важливість міжвідомчої та міжнародної кооперації, оскільки фінансові злочини часто мають транснаціональний характер і вимагають спільних зусиль різних державних і міжнародних органів для ефективного розкриття та припинення таких схем.

Також значну увагу приділено питанням підвищення ефективності планування фінансових розслідувань. Автор аналізує, як комплексне і продумане планування сприяє кращій організації робіт, оптимальному розподілу ресурсів і підвищенню загальної продуктивності розслідувального процесу.

Дослідження тактичних аспектів фінансових розслідувань є актуальним як для наукової спільноти, так і для практичної діяльності правоохоронних органів та інших організацій, що здійснюють контроль за дотриманням фінансового законодавства. На основі проведеного аналізу окреслюються перспективні

напрями вдосконалення тактичних підходів, які дозволять забезпечити вищий рівень ефективності фінансових розслідувань у сфері захисту фінансової безпеки. Це включає впровадження новітніх технологій, поліпшення нормативно-правового регулювання, посилення кваліфікації спеціалістів і розвиток міжнародної співпраці. Такий цілісний підхід створює основу для поліпшення якості і результативності боротьби з фінансовими злочинами.

Ключові слова: фінансові розслідування, тактичне забезпечення, фінансові злочини, аналітика даних, фінансовий моніторинг, відмивання коштів, інформаційні технології, фінансовий контроль, запобігання злочинам.

Kolosovskyi Yevhen Yuriiovich Advocate, Candidate in Law Sciences (Ph.D.), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Financial Investigations and Economic Security, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0007-5720-6367>.

Bartashchuk Maksym Oleksandrovych 6th-year Student of the Educational and Scientific Institute of Economic Security and Customs Affairs, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0005-7894-468X>

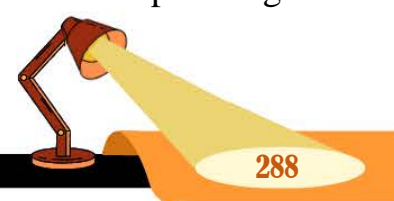
Manchenko Oleh Viktorovich 6th-year Student of the Educational and Scientific Institute of Economic Security and Customs Affairs, State Tax University, Irpin, <https://orcid.org/0009-0005-1921-7132>

PECULIARITIES OF TACTICAL SUPPORT FOR FINANCIAL INVESTIGATIONS UNDER MARTIAL LAW

Abstract. The article examines in detail the theoretical foundations, current state and practical aspects of tactical support for financial investigations. In particular, the essence of the concept of tactical support is revealed, which encompasses a set of principles, methods and tools used to effectively detect and investigate financial crimes. The author provides a comprehensive analysis of the key principles underlying tactical actions, and also describes various methodological approaches and technologies used in the process of collecting, processing and evaluating information on financial offenses.

Special attention is paid to the role of modern information technologies, which radically change the approach to investigations, making them more accurate, operational and large-scale. At the same time, the article highlights the importance of interagency and international cooperation, since financial crimes are often transnational in nature and require joint efforts of various state and international bodies to effectively uncover and stop such schemes.

Considerable attention is also paid to issues of increasing the effectiveness of planning financial investigations. The author analyzes how comprehensive and

thoughtful planning contributes to better organization of work, optimal allocation of resources and increasing the overall productivity of the investigative process.

Research into the tactical aspects of financial investigations is relevant both for the scientific community and for the practical activities of law enforcement agencies and other organizations that monitor compliance with financial legislation. Based on the analysis, promising areas for improving tactical approaches are outlined that will ensure a higher level of effectiveness of financial investigations in the field of financial security protection. This includes the introduction of new technologies, improving regulatory and legal regulation, strengthening the qualifications of specialists and developing international cooperation. Such a holistic approach creates the basis for improving the quality and effectiveness of the fight against financial crimes.

Keywords: financial investigations, tactical support, financial crimes, data analytics, financial monitoring, money laundering, information technologies, financial control, crime prevention.

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифровізації та глобалізації економіки фінансові злочини стають дедалі витонченішими, адже розвиток цифрових платформ, онлайн-платежів і транснаціональних фінансових операцій створює нові можливості не лише для бізнесу, а й для зловмисників. Це породжує ситуацію, коли традиційні підходи до розслідування вже не забезпечують належного рівня ефективності, а правоохоронним органам доводиться постійно модернізувати свої інструменти та методи роботи. Тактичне забезпечення фінансових розслідувань у цьому контексті виступає як цілісний комплекс продуманих дій, що охоплює не лише стратегічне планування, а й чітку організацію практичних кроків — від збору первинної інформації до документування доказової бази та подальшого запобігання новим проявам злочинності. Воно передбачає використання сучасних цифрових технологій, аналітичних платформ, систем автоматизованої обробки великих масивів даних, а також тісну взаємодію між державними структурами, контролюючими органами та міжнародними партнерами. Ефективність таких розслідувань великою мірою залежить від здатності слідчих та аналітиків швидко реагувати на зміни у фінансовому середовищі, гнучко пристосовувати тактику до нових схем правопорушень і своєчасно прогнозувати можливі ризики. Усе це формує сучасну модель протидії фінансовим злочинам, де ключову роль відіграють професійність, технологічність та посилена міжвідомча взаємодія.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукових джерел свідчить про широку увагу до проблеми фінансових злочинів та методів їх розслідування. У монографії О. О. Василенка «Фінансові розслідування: теорія та практика» подано ключові підходи та тактичні інструменти, що застосовуються в Україні. Т. А. Дзюблик у своїй статті зосереджується на сучасних труднощах тактичного забезпечення фінансових розслідувань і пропонує шляхи їх подолання.

Дослідження І. В. Коваленка порівнює українське законодавство з міжнародними стандартами у сфері фінансових розслідувань, тоді як С. В. Мироненко аналізує методи виявлення фінансових злочинів та їх вплив на ефективність слідства. А. В. Шевченко розглядає можливості використання сучасних технологій, великих даних і аналітики в розслідуваннях.

У міжнародному контексті важливим джерелом є книга К. Р. Бейкера «Financial Crime Investigation: A Practical Guide to Fraud and Corruption», що містить практичні поради та огляд основних типів фінансових злочинів.

Метою статті є дослідження сутності та структури тактичного забезпечення фінансових розслідувань, аналіз його принципів та методів, а також визначення перспектив удосконалення вітчизняної системи фінансових розслідувань.

Виклад основного матеріалу. Фінансова система України через наявні внутрішні дисбаланси виявилася недостатньо стійкою та неспроможною оперативно й ефективно реагувати на виклики, спричинені збройною агресією росії та тимчасовою окупацією частини територій, що зумовило її тривалу кризову дестабілізацію. Тому, тактичне забезпечення фінансових розслідувань є основою та розглядається як система прийомів, методів та заходів, спрямованих на ефективне виявлення, аналіз і доказування фінансових правопорушень. Воно охоплює планування, організацію роботи слідчих та аналітичних підрозділів, використання інформаційних технологій, координацію із суміжними структурами та дотримання правових норм.

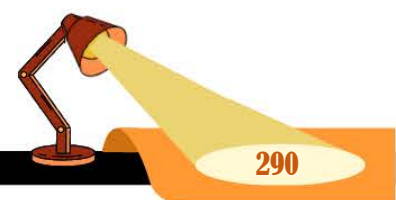
Особливого значення набуває системність, що забезпечує узгоджене застосування різних джерел інформації та інструментів аналізу. Також важливими є адаптивність до нових схем злочинної діяльності, інноваційність підходів та спеціалізація фахівців, які працюють у сфері фінансових розслідувань.

Принципи тактичного забезпечення фінансових розслідувань базуються на комплексному підході, який охоплює всі етапи процесу — від збору доказів до їх детального аналізу та оцінювання (табл. 1). Це системність, що гарантує, що жоден аспект розслідування не залишиться поза увагою, а кожен елемент логічно доповнюватиме інший для досягнення максимального результату.

Таблиця 1

Принципи тактичного забезпечення фінансових розслідувань

Принцип	Опис
Системність	Комплексний підхід до розслідувань, з координацією всіх етапів – від збору інформації до аналізу.
Адаптивність	Здатність швидко реагувати на зміни в умовах розслідування, враховуючи нові загрози та тактики злочинців.
Прозорість	Відкритість процесу розслідування, що зміцнює довіру суспільства і сприяє співпраці з фінансовими установами.

Принцип	Опис
Спеціалізація	Залучення кваліфікованих фахівців у сфері фінансів та права для підвищення якості розслідувань.
Інноваційність	Використання сучасних технологій, таких як аналітика великих даних та машинне навчання для покращення розслідувань.
Кооперація	Співпраця з міжнародними організаціями та іншими державними структурами для обміну інформацією і ресурсами.
Оцінка ризиків	Проведення детального аналізу ризиків, пов'язаних із фінансовими злочинами, для розробки відповідних стратегій.

Джерело: [1 с.104-112]

Важливим аспектом також є адаптивність тактичного забезпечення, яка проявляється у здатності оперативно реагувати на зміни в злочинних схемах та впровадження новітніх технологій.

Прозорість процесу відіграє ключову роль у підтримці довіри суспільства до правоохоронних органів і підтверджує законність їхніх дій, особливо в умовах воєнного стану, коли зростає суспільна чутливість до рішень органів влади та потреба в підзвітності. Дотримання встановлених процедур і стандартів у період збройної агресії та підвищених ризиків безпеці створює чіткі й надійні рамки для проведення розслідувань, запобігає корупційним або сумнівним практикам і гарантує, що всі дії здійснюються в межах правового поля навіть за надзвичайних обставин.

Особливо важливою є спеціалізація залучених фахівців, адже ефективність розслідування багато в чому залежить від професіоналізму експертів у сфері фінансів, аудиту, інформаційних технологій та інших пов'язаних галузей, які можуть професійно оцінити складні фінансові операції і виявити правопорушення.

Інноваційність у підходах забезпечує застосування найсучасніших технологій, таких як аналітика великих даних, машинне навчання та блокчейн, що відкриває нові можливості для виявлення складних і прихованих схем у фінансових потоках. Наприклад, банки використовують спеціальні програмні рішення, які аналізують масиви транзакцій у реальному часі, виділяючи операції з високим ризиком шахрайства або відмивання доходів [2].

Кооперація з міжнародними і державними структурами розширює можливості розслідування, дозволяючи обмінюватися інформацією та координувати дії з різними органами в боротьбі з транскордонними злочинами. В умовах воєнного стану така взаємодія набуває ще більшої ваги, оскільки посилюється потреба у швидкому доступі до даних, спільних операціях та узгоджених діях для протидії фінансовим загрозам, що загострюються під час збройної агресії. Співпраця між різними структурами дозволяє здійснювати обмін інформацією, що є критично важливим для виявлення складних фінансових схем та злочинних угруповань [3 с.9-15]. Принцип кооперації в фінансових розслідуваннях створює умови для комплексного підходу.

Оцінювання ризиків у період воєнного стану набуває особливої важливості, оскільки дає змогу своєчасно виявляти потенційні загрози та вразливі місця у фінансових процесах, які можуть посилюватися під впливом збройної агресії. Завдяки такому підходу правоохоронні органи можуть ефективніше планувати свої дії, зосереджуючи увагу на найбільш ймовірних випадках шахрайства, корупції або відмивання грошей [4 с.102-105].

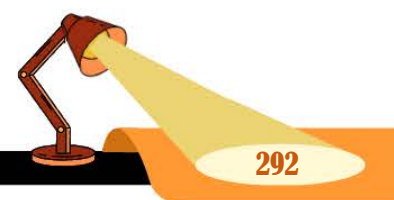
Методи тактичного забезпечення фінансових розслідувань ґрунтуються на розгалуженому методичному інструментарії, який дозволяє всебічно досліджувати фінансові потоки та виявляти незаконну діяльність (табл. 2)

Таблиця 2

Методи тактичного забезпечення фінансових розслідувань

Метод	Опис	Цілі
Аналіз фінансових даних	Збір та вивчення інформації про фінансові транзакції, рахунки і активи.	Виявлення аномалій та підозрілих схем.
Інформаційні технології	Використання систем управління даними та аналітики великих даних.	Автоматизація аналізу та виявлення патернів фінансових злочинів.
Співпраця між органами	Обмін інформацією між правоохоронними органами, банками та міжнародними організаціями.	Отримання комплексної картини фінансових злочинів.
Оперативні методи	Проведення контролю, спостереження, перевірка документації та допити.	Збір доказів та свідчень про фінансові злочини.
Моніторинг фінансових потоків	Спостереження за фінансовими транзакціями у реальному часі.	Виявлення підозрілих операцій та своєчасне реагування.
Використання аналітичних інструментів	Застосування спеціалізованого програмного забезпечення для аналізу фінансових даних.	Підвищення точності та швидкості аналізу даних.
Розслідування міжнародних фінансових злочинів	Співпраця з міжнародними правоохоронними органами для виявлення глобальних схем.	Виявлення та припинення міжнародних фінансових злочинів.
Залучення експертів	Співпраця з фахівцями у галузі фінансів та права для консультацій.	Поліпшення якості розслідувань через експертні знання.

Джерело: [5 с.123-125]

Одним із ключових методів є аналіз фінансових даних, який передбачає систематичне моніторування транзакцій, ретельний аналіз фінансової звітності, а також виявлення аномалій і підозрілих операцій. Цей підхід дозволяє не лише знаходити факти незаконних дій, але й прогнозувати потенційні шахрайські схеми завдяки глибокому розумінню закономірностей руху грошей.

Особливе значення має застосування сучасних інформаційних технологій. Автоматизовані системи аналізу даних значно підвищують швидкість і точність виявлення підозрілих операцій, а цифрова криміналістика допомагає розкривати складні фінансові схеми за допомогою аналізу електронних носіїв та цифрових слідів злочинців. Використання технології блокчейн дозволяє відстежувати рух активів у децентралізованих системах, що є ефективним інструментом у боротьбі з новітніми видами фінансових злочинів. Деякі аспекти необхідності посилення аналітичного підходу до діяльності правоохоронних органів України згадувалися у положеннях окремих нормативно-правових актів, що стимулюють впровадження нових форм та методів правоохоронної діяльності з використанням аналітичних інструментів та методів дистанційного аналізу [6].

Оперативно-розшукові методи займають важливе місце у тактичному забезпеченні. Вони включають контроль фінансових потоків, роботу з документами, спостереження за підозрюваними особами, а також проведення опитувань і допитів. Ці методи допомагають збирати безпосередні докази та уточнювати інформацію, що сприяє розкриттю кримінальних схем.

Не менш важливою є міжвідомча та міжнародна співпраця, яка дає можливість ефективно виявляти транскордонні операції з відмивання коштів та інші складні злочини, що виходять за межі однієї юрисдикції. Спільна робота правоохоронних органів, фінансових інституцій і міжнародних організацій дозволяє обмінюватися інформацією та координувати дії для досягнення кращих результатів [7].

Залучення експертів у сферах фінансів, аудиту, права, інформаційних технологій і криміналістики значно підвищує якість доказової бази. У період війни їхня роль стає ще більш критичною, адже складність фінансових правопорушень зростає, а ризики маніпуляцій та приховування слідів злочинів посилюються. Фахівці допомагають коректно інтерпретувати складні фінансові дані, відтворювати ланцюги транзакцій, пов'язаних із воєнними загрозами, готувати обґрунтовані висновки та забезпечують достовірність інформації, що використовується в судових процесах і під час розслідувань у надзвичайних умовах.

Інтегруючи всі ці методи, формується комплексна система тактичного забезпечення фінансових розслідувань. Вона здатна адаптуватися до зростаючої складності сучасних фінансових схем, ефективно реагувати на нові загрози і утримувати високий рівень оперативності та точності розслідувань.

Планування фінансових розслідувань займає ключове місце в організації ефективної тактичної моделі, оскільки саме від нього залежить чіткість і

послідовність дій протягом усього процесу [8 с.58-71]. На початковому етапі необхідно визначити конкретні цілі розслідування, що дозволяє сконцентрувати зусилля на найбільш важливих аспектах і уникнути марнування ресурсів. Одночасно проводиться оцінка ризиків, яка дає змогу виявити потенційні загрози і слабкі місця, які можуть вплинути на хід розслідування. Основною особливістю є необхідність враховувати надзвичайні умови та збереження безпеки. Планування повинно враховувати відсутність доступу до певних територій, можливість дезінформації та втручання зовнішніх сил [9, с.229].. З урахуванням отриманих даних вибираються оптимальні методи збору інформації, що включають як класичні, так і інноваційні підходи, а також здійснюється грамотний розподіл наявних ресурсів.

Ефективне планування гарантує системність у виконанні завдань, завдяки чому процес проходить без зайвих зволікань чи втрати інформації. У цьому контексті важливо враховувати принцип цілеспрямованості, що спрямовує всі дії на досягнення поставлених результатів. Комплексний підхід забезпечує всебічне охоплення всіх аспектів фінансового розслідування, від збору даних до їх аналізу й оцінки наслідків.

Під час здійснення розслідування неможливо уникнути змін у зовнішніх і внутрішніх обставинах, тому план повинен бути гнучким і передбачати можливість швидкого коригування дій без втрати загального напрямку. Конфіденційність є одним із фундаментальних принципів, що захищає інформацію від витоків і забезпечує безпеку всіх учасників процесу.

Використання сучасних технологій у плануванні додає гнучкості, підвищує точність і прискорює обробку великих масивів даних, що дозволяє оперативно реагувати на нові виклики. Крім того, міжвідомча співпраця відіграє важливу роль, оскільки обмін інформацією й координація дій між різними структурами сприяють максимальній ефективності розслідувань.

Важливо також фіксувати кожен етап процесу у вигляді документації, що забезпечує контроль ходу розслідування, зворотний зв'язок і можливість аналізу проведених дій для подальшого вдосконалення методик. Такий системний підхід до планування й організації фінансових розслідувань створює надійну основу для досягнення високих результатів у боротьбі з фінансовими правопорушеннями.

Тактичні основи отримання інформації у фінансових розслідуваннях спираються на кілька важливих аспектів, що забезпечують ефективність і якість збору даних. Перш за все, детальний аналіз фінансових документів є фундаментом у виявленні порушень. Це охоплює ретельне дослідження бухгалтерських звітів, контрактів, банківських виписок та інших матеріалів, які можуть містити інформацію про незаконні операції або аномалії у фінансових потоках [10 с.18-19]

Використання аналітичних ІТ-систем значною мірою підвищує точність і обсяги переробленої інформації. Сучасні технології дозволяють автоматизувати

обробку великих масивів даних, знаходити приховані закономірності, кореляції між операціями та відслідковувати складні фінансові зв'язки, які важко виявити традиційними методами. Завдяки цьому розслідувачі отримують цінні аналітичні висновки, що підсилюють докази.

Співпраця з банківськими та податковими установами є незамінною складовою тактичного процесу. Ці організації мають доступ до значної кількості інформації про грошові потоки, рахунки, податкові звіти, що дає змогу підтвердити або заперечити підозри, а також оперативно отримувати необхідні дані у відповідності з діючим законодавством.

Опитування свідків та учасників фінансових операцій допомагає здобути додаткові факти та пояснення, які не завжди можна виявити шляхом документального аналізу. Особисті свідчення можуть пролити світло на мотиви і методи поведінки осіб, а також сприяти встановленню причинно-наслідкових зв'язків у злочинній діяльності.

Особливу увагу приділяють роботі з конфіденційними джерелами інформації, які часто забезпечують найбільш актуальні та якісні дані [11 с.209-218].. Робота з такими джерелами вимагає суворого дотримання заходів безпеки і етичних норм, щоб не тільки зберегти анонімність інформаторів, але й забезпечити законність отриманої інформації.

Тактичний процес отримання інформації не може існувати без строгого дотримання правових та етичних норм, що регулюють порядок збору, зберігання та використання даних. Це гарантує, що всі зібрані докази будуть прийнятні в суді і не стануть причиною скасування результатів розслідування через порушення законодавства.

Завдяки комплексному і збалансованому застосуванню цих підходів забезпечується повнота доказової бази, висока якість інформації і точність встановлення фактів, що є запорукою успішності фінансових розслідувань. Стратегічно правильно сплановане фінансове розслідування у кримінальному провадженні дозволяє виявити активи (майно, грошові кошти тощо) і задокументувати раніше невідомі органам досудового розслідування кримінальні правопорушення [12, с.492].

Напрями вдосконалення тактичного забезпечення фінансових розслідувань розглядаються з урахуванням застосування сучасних технологій, організаційних підходів та правового середовища. Одним із найперспективніших напрямів є розширення використання штучного інтелекту та машинного навчання. Ці технології здатні автоматично виявляти підозрілі патерни у величезних обсягах фінансових даних, що значно підвищує швидкість і точність виявлення злочинних схем. Завдяки глибокому аналізу та прогнозуванню, системи на базі штучного інтелекту можуть ранжувати ризики і підказувати пріоритетні напрямки для розслідувань [13].

Ще одним важливим напрямом є розвиток міжвідомчої інтегрованої платформи обміну даними. Створення такого інструменту дозволяє ефективно

передавати інформацію між різними державними структурами, банками та контролюючими органами в режимі реального часу. В умовах війни це набуває особливої актуальності, адже швидкість доступу до даних та узгодженість дій різних служб є критичними для виявлення схем фінансування ворожої діяльності, протидії кіберзагрозам і своєчасного реагування на фінансові злочини, що можуть підірвати економічну безпеку держави. Така платформа усуває бар'єри у доступі до інформації, значно скорочує час на її отримання та підвищує ефективність координації між органами влади навіть у надзвичайних умовах воєнного стану.

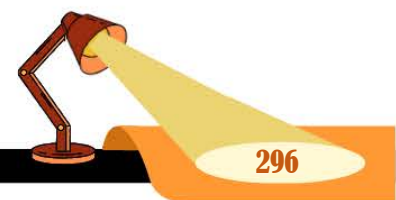
Не менш актуальним є удосконалення нормативно-правового регулювання, особливо у сфері цифрових активів, криптовалют і транскордонних транзакцій. З огляду на стрімкий розвиток фінансових технологій та глобалізацію ринків, існуючі правові механізми часто не встигають реагувати на нові виклики, створюючи прогалини, які злочинці можуть використовувати. Оновлення законодавства дозволить встановити чіткі рамки і стандарти контролю, що покращить можливості правоохоронних органів у розслідуванні сучасних фінансових злочинів. Науковий аналіз світових фінансових потоків вказує на те, що певні країни, застосовуючи специфічні нормативно-правові рамки, можуть непрямо сприяти фінансовим злочинам, зокрема через механізми державного захисту осіб, причетних до таких злочинів [14].

Вдосконалення кваліфікації персоналу є ще одним стратегічним напрямом. Особливо важливо підвищувати навички аналітиків даних, фахівців з кібербезпеки та інших спеціалістів, задіяних у розслідуваннях. Сучасні методи вимагають глибоких технічних знань, ефективного використання аналітичних інструментів та уміння працювати з великими обсягами складної інформації.

Посилення міжнародної співпраці є критично важливим у контексті зростання глобальних схем фінансових злочинів. Співпраця на міждержавному рівні дозволяє координувати дії, обмінюватися інформацією та реєструвати злочини, що виходять за межі окремих юрисдикцій. Це підвищує загальну спроможність у протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та іншим транснаціональним загрозам.

Усі ці напрямки взаємодіють та доповнюють один одного, складаючи основу для постійного вдосконалення тактичного забезпечення фінансових розслідувань і підвищення їх результативності у сучасних умовах.

Висновки. Тактичне забезпечення фінансових розслідувань постає як багаторівневий і динамічний процес, у якому гармонійно поєднуються методологічні засади, організаційні рішення та сучасні технологічні інструменти. Його сутність полягає у здатності правоохоронних органів не лише застосовувати традиційні слідчі методи, а й інтегрувати інноваційні підходи, що відповідають темпам розвитку цифрового середовища. У ситуації, коли фінансові схеми стають дедалі складнішими, а цифрові операції здійснюються з високою швидкістю та часто

охоплюють одразу кілька юрисдикцій, тактика розслідування потребує постійного оновлення та адаптації.

Використання аналітики великих даних дає змогу виявляти приховані закономірності у фінансових потоках, швидко відстежувати підозрілі транзакції та встановлювати зв'язки між учасниками злочинних схем, що раніше могли залишатися непомітними. Застосування таких технологій посилюється міжнародною співпрацею, адже багато фінансових правопорушень мають транскордонний характер і потребують обміну інформацією між правоохоронними структурами різних країн. Значною складовою сучасної тактики є також професійна спеціалізація слідчих та аналітиків, які зосереджуються на конкретних видах фінансових злочинів і володіють глибокими знаннями у сфері економіки, бухгалтерії, інформаційних технологій та права.

Ефективне використання тактичних інструментів сприяє не лише оперативному розкриттю вже скоєних злочинів, але й створенню потужної превентивної системи. Завдяки постійному вдосконаленню методів роботи, впровадженню технологічних рішень і формуванню високого рівня взаємодії між органами державної влади підвищується стійкість фінансової системи до загроз.

Література:

1. Фінансові розслідування: імплементація світового досвіду в Україні : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (19 травня 2023 р.) [Електронний ресурс] / відп. за вип. Є. Ю. Колосовський. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 368 с. Режим доступу: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/499>

2. Колосовський Є. Ю., Жидовцев Я. В. Використання системи комплаєнс у фінансових розслідуваннях: теоретико-прикладний аспект [Електронний ресурс]. Національні інтереси України. 2025. С. 753–764. Режим доступу: <https://scholar.google.com/>

3. Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення : наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584 [Електронний ресурс]. Офіційний вісник України. 2016. № 63. С. 34. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-23#Text>

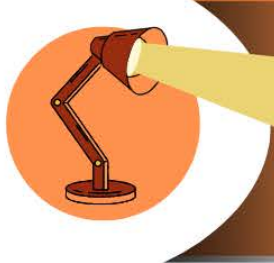
4. Завидняк І. О. Поняття й сутність міжнародного співробітництва в розслідуванні фінансових злочинів транснаціонального характеру [Електронний ресурс]. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2020. № 47, т. 2. С. 102–105. Режим доступу: https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc47/part_2/23.pdf

5. Горпинич Л. І., Прус М. І. Окремі аспекти міжнародного співробітництва під час кримінального провадження [Електронний ресурс]. Міжнародне співробітництво під час фінансових розслідувань. Ірпінь, 2019. С. 123–125. Режим доступу: <https://api-ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f9671925-88b0-4b81-ae65-779e1f264542/content>

6. Колосовський Є. Ю. Аналітична діяльність у фінансових розслідуваннях [Електронний ресурс]. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. С. 455–465. Режим доступу: <https://scholar.google.com/>

7. Літкевич В. С. Міжнародне співробітництво у фінансових розслідуваннях: формування основних елементів [Електронний ресурс]. Актуальні проблеми правознавства. 2022. № 3. С. 55–62. Режим доступу: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1434>

8. Фінансові розслідування у сфері протидії легалізації злочинних доходів в Україні : метод. рек. [Електронний ресурс] / С. С. Чернявський, О. Є. Користін, В. А. Некрасов та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 164 с. Режим доступу: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/4312/1.pdf>
9. Дмитерко А. С., Колосовський Є. Ю. Особливості планування розслідування [Електронний ресурс]. Матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (21–22 листопада 2023 р.). Тернопіль : ФОП Шпак В. Б., 2023. С. 229–230. Режим доступу: https://www.economy-confer.com.ua/data/downloads/file_1704891652.pdf
10. Дії працівників поліції у разі виявлення економічних злочинів : метод. рек. [Електронний ресурс] / О. М. Кубецька, В. О. Лазарєв, О. В. Неклеса та ін. Дніпро : ДДУВС, 2020. 76 с. Режим доступу: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/4968/1/>
11. Кримінальний процес : підручник [Електронний ресурс] / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів : ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2819/3/>
12. Чигрина Г. Л. Процесуальне забезпечення здійснення фінансових розслідувань у кримінальному провадженні: імплементація міжнародних стандартів [Електронний ресурс]. Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу. 2025. С. 490–494. Режим доступу: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/>
13. Логінова Н., Яровий М. Форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами в кримінальному провадженні [Електронний ресурс]. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2019. Режим доступу: <https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/legal/article/download/318/319/932>
14. Рудая М. І., Тітова А. Ю. Економічна безпека України в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові засади. 2025. С. 167–171. Режим доступу: <https://dpu.edu.ua/>

References:

1. Kolosovskyi, Ye. Yu. (Ed.). (2023). Finansovi rozsliduvannia: implementatsiia svitovoho dosvidu v Ukraini [Financial investigations: implementation of world experience in Ukraine] [Electronic resource]. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (May 19, 2023). Irpin: State Tax University. Retrieved from <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/499> [in Ukrainian].
2. Kolosovskyi, Ye. Yu., & Zhydovtsev, Ya. V. (2025). Vykorystannia systemy komplaiens u finansovykh rozsliduvanniakh: teoretyko-prykladnyi aspekt [Using the compliance system in financial investigations: theoretical and applied aspect] [Electronic resource]. Natsionalni interesy Ukrainy – National Interests of Ukraine, 753–764. Retrieved from <https://scholar.google.com/> [in Ukrainian].
3. Ministry of Finance of Ukraine. (2016). Kryterii ryzyku lehalizatsii (vidmyvannia) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvannia teroryzmu ta finansuvannia rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia [Risk criteria for legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction] [Electronic resource]. Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine, 63, 34. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-23#Text> [in Ukrainian].
4. Zavydniak, I. O. (2020). Poniattia y sutnist mizhnarodnoho spivrobotnytstva v rozsliduvanni finansovykh zlochyniv transnatsionalnoho kharakteru [The concept and essence of international cooperation in the investigation of transnational financial crimes] [Electronic resource]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Yurysprudentsiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Jurisprudence, 47(2), 102–105. Retrieved from https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc47/part_2/23.pdf [in Ukrainian].

5. Horpynych, L. I., & Prus, M. I. (2019). Okremi aspekty mizhnarodnoho spivrobitnytstva pid chas kryminalnoho provadzhennia [Certain aspects of international cooperation during criminal proceedings] [Electronic resource]. Mizhnarodne spivrobitnytstvo pid chas finansovykh rozsliduvan, 123–125. Irpin. Retrieved from <https://api-ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f9671925-88b0-4b81-ae65-779e1f264542/content> [in Ukrainian].

6. Kolosovskiy, Ye. Yu. (2024). Analitychna diialnist u finansovykh rozsliduvanniakh [Analytical activity in financial investigations] [Electronic resource]. Aktualni pytannia u suchasni nauksi – Current Issues in Modern Science, 455–465. Retrieved from <https://scholar.google.com/> [in Ukrainian].

7. Litkevych, V. S. (2022). Mizhnarodne spivrobitnytstvo u finansovykh rozsliduvanniakh: formuvannia osnovnykh elementiv [International cooperation in financial investigations: formation of basic elements] [Electronic resource]. Aktualni problemy pravoznavstva – Current Problems of Jurisprudence, 3, 55–62. Retrieved from <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1434> [in Ukrainian].

8. Cherniavskiy, S. S., Korystin, O. Ye., Nekrasov, V. A., et al. (2017). Finansovi rozsliduvannia u sferi protydii lehalizatsii zlochynnykh dokhodiv v Ukraini [Financial investigations in the field of combating the legalization of criminal proceeds in Ukraine] [Electronic resource]. Kyiv: National Academy of Internal Affairs. Retrieved from <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/4312/1.pdf> [in Ukrainian].

9. Dmyterko, A. S., & Kolosovskiy, Ye. Yu. (2023). Osoblyvosti planuvannia rozsliduvannia [Peculiarities of investigation planning] [Electronic resource]. Proceedings of the International Multidisciplinary Scientific Internet Conference (November 21–22, 2023). Ternopil, 229–230. Retrieved from https://www.economy-confer.com.ua/data/downloads/file_1704891652.pdf [in Ukrainian].

10. Kubetska, O. M., Lazarev, V. O., Neklesa, O. V., et al. (2020). Dii pratsivnykiv politsii u razi vyjavlennia ekonomichnykh zlochyniv [Actions of police officers in case of detection of economic crimes] [Electronic resource]. Dnipro: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. Retrieved from <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/4968/1/> [in Ukrainian].

11. Blahuta, R. I., Hutsuliak, Yu. V., Dufeniuk, O. M., et al. (2019). Kryminalnyi protses [Criminal process] [Electronic resource]. Part 1. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. Retrieved from <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2819/3/> [in Ukrainian].

12. Chyhryna, H. L. (2025). Protsesualne zabezpechennia zdiisnennia finansovykh rozsliduvan u kryminalnomu provadzhenni: implementatsiia mizhnarodnykh standartiv [Procedural support for financial investigations in criminal proceedings: implementation of international standards] [Electronic resource]. Aktualni pytannia sudovoi ekspertolohii, kryminalistyky ta kryminalnoho protsesu – Current Issues of Forensic Expertise, Forensics and Criminal Process, 490–494. Retrieved from <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/> [in Ukrainian].

13. Loginova, N., & Yarovyi, M. (2019). Formy vzaiemodii slidchoho z operatyvnymy pidrozdilamy v kryminalnomu provadzhenni [Forms of interaction of the investigator with operational units in criminal proceedings] [Electronic resource]. Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy – Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Retrieved from <https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/legal/article/download/318/319/932> [in Ukrainian].

14. Rudaia, M. I., & Titova, A. Yu. (2025). Ekonomichna bezpeka Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Economic security of Ukraine under martial law] [Electronic resource]. Ekonomichna bezpeka: orhanizatsiino-pravovi, informatsiino-analitychni ta operatyvno-rozshukovi zasady, 167–171. Retrieved from <https://dpu.edu.ua/> [in Ukrainian].

